

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal
Energie, Telecom &
Mededinging**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum - 7 APR. 2015

Betreft Beantwoording vragen over gasboringen op Terschelling

Geachte Voorzitter,

Hierbij stuur ik uw Kamer, mede namens de Staatssecretaris van Economische Zaken, de antwoorden op de Kamervragen van het lid Van Tongeren over gasboringen op Terschelling (ingezonden op 18 februari 2015, kenmerk 2015Z02814).

1

Bent u bekend met het bericht "Het wachten is op de boortorens" (Trouw, 14 februari 2015)?

Antwoord

Ja.

2

In welke fase bevindt zich de vergunningverlening voor het gasveld bij Terschelling?

Antwoord

Tulip Oil is thans in het bezit van een opsporingsvergunning op basis van de Mijnbouwwet. Tulip Oil heeft op 11 november 2014 een winningsvergunning op basis van de Mijnbouwwet aangevraagd bij het ministerie van Economische Zaken (hierna: EZ), waarop op 27 januari 2015 nog een addendum is ingediend. Naar verwachting kan ik medio dit jaar besluiten over deze aanvraag. Mocht dit besluit positief uitvallen voor Tulip Oil, dan dient daarna nog besluitvorming plaats te vinden over alle voor het project noodzakelijke besluiten. Dit betreft onder andere een inpassingsplan voor de locatie-alternatieven op het eiland en een vergunning op basis van de Natuurbeschermingswet 1998. Deze besluitvorming vindt plaats onder toepassing van de rijkscoördinatie-regeling (hierna: RCR), waarbij ik – naast de rol van bevoegd gezag die ik tezamen met de minister van Infrastructuur en Milieu vervul ten aanzien van het op te stellen inpassingsplan voor de locatie-alternatieven op het eiland – de rol van coördinerend bevoegd gezag vervul.

3

Mag er in zijn algemeenheid geboord worden naar gas binnen een Natura2000-gebied?

Antwoord

Voor een gasboring in of in de nabijheid van een Natura 2000-gebied is doorgaans een vergunning van de staatssecretaris van Economische Zaken op grond van artikel 19d Natuurbeschermingswet 1998 vereist. Als significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient door de initiatiefnemer een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag beoordeelt de vergunningaanvraag en het onderliggende onderzoek en besluit vervolgens of de vergunning, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen, kan worden verleend.

4

Tulip Oil noemt een jarenlange verstoring van de natuur als mogelijk gevolg van gaswinning; is dit in uw ogen een acceptabel risico?

Antwoord

Ik kan deze vraag in deze fase van de besluitvormingsprocedure niet beantwoorden. Eerst dien ik te besluiten of de door Tulip Oil aangevraagde winningsvergunning op grond van de Mijnbouwwet kan worden verleend. Nadat de winningsvergunning is verleend, is de formele start van de RCR-procedure aan de orde. De RCR-procedure omvat diverse besluiten. Naast het opstellen van een inpassingsplan gaat het dan ook om een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en mogelijk om een ontheffing op grond van de Flora- en faunawet. De staatssecretaris van Economische Zaken en ik hechten er groot belang aan dat zorgvuldig wordt uitgezocht of er negatieve effecten op de natuur kunnen ontstaan door een eventuele gasboring op of ten noorden van Terschelling. Overigens gaat het bij de RCR om een uitgebreide beoordeling van de effecten op veiligheid (bijv. externe veiligheid), milieu, natuur en landschap. Dit komt ook nog tot uitdrukking in onder meer de op te stellen milieueffect-rapportage en de benodigde omgevingsvergunning.

5

Worden de risico's voor de natuur en het toerisme meegewogen in de beslissing over vergunningverlening?

Antwoord

De afweging in hoeverre een activiteit als de door Tulip Oil voorgenomen gaswinning negatieve effecten heeft op beschermde natuurwaarden, wordt op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet gemaakt.

Het effect op het toerisme van de, al dan niet tijdelijke, mijnbouwinstallaties en -activiteiten op of nabij Terschelling, zal in het op te stellen inpassingsplan voor de locatie-alternatieven op het eiland, worden geadresseerd.

6

Klopt het dat het gas onder Terschelling voor 14% uit CO₂ bestaat? Brengt dit aanvullende risico's met zich mee?

Antwoord

Het gas in het voorkomen Terschelling-Noord bestaat inderdaad voor circa 14% uit CO₂. Dat gas kan niet op de markt worden gebracht zonder sterke reductie van het percentage CO₂. Mocht de winningsvergunning verleend worden, dan zullen in het MER-traject meerdere varianten worden onderzocht voor de ontwikkeling van het veld, inclusief de gasbehandeling en de eindbestemming van het afgescheiden CO₂. Dan zal ook worden beoordeeld of het CO₂ aanvullende risico's met zich meebrengt, maar ook welke maatregelen genomen zullen worden om die eventuele risico's te beperken.

7

Is het bij vergunningverlening Tulip Oil toegestaan om horizontaal te boren? Welke risico's brengt dit met zich mee?

8

Is het bij vergunningverlening toegestaan om te fracken? Welke risico's brengt dit met zich mee?

9

Is het bij vergunningverlening toegestaan om de gaswinning te stimuleren met zuren? Welke risico's brengt dit met zich mee?

Antwoord op de vragen 7, 8 en 9

In een vergunning voor het opsporen en/of het winnen van delfstoffen wordt bepaald voor welke activiteiten de vergunning geldt, voor welk tijdvak en voor welk gebied (Mijnbouwwet, artikel 11). De vergunning bevat geen voorschriften over de wijze waarop boringen uitgevoerd mogen worden.

De mijnbouwregelgeving is zodanig ingericht dat een vergunninghouder zelf kan bepalen hoe hij zijn boring uitvoert: verticaal, schuin, (gedeeltelijk) horizontaal, of combinaties daarvan. Ook is een vergunninghouder vrij om te bepalen hoe hij de ontdekte delfstoffen het beste kan produceren: zonder of met stimulerende maatregelen (fracking, zuring, stoominjectie, gasinjectie, etc.). Voor alle booractiviteiten en stimuleringsactiviteiten geldt dat ze alleen zijn toegestaan als ze veilig kunnen worden uitgevoerd en alle risico's beneden aanvaarde niveaus zijn gebracht. Staatstoezicht op de Mijnen beoordeelt dit in het voortraject en ziet hierop toe in de uitvoering.

10

Hoe groot is de kans op een blow-out bij boring op Terschelling? Welke effecten zou een blow-out kunnen hebben?

Antwoord

De veiligheidsregels in Nederland zijn zodanig streng dat de kans op een blow-out uiterst gering is. Toch wordt er bij elke boring wel rekening gehouden met het (onwaarschijnlijke) scenario dat alle veiligheidsmaatregelen falen. Zo dienen alle mijnbouwondernemingen apparatuur en experts beschikbaar te hebben om maatregelen te kunnen treffen om een blow-out zo snel mogelijk onder controle te krijgen. Om zo goed mogelijk op een dergelijke situatie voorbereid te zijn houden de mijnbouwondernemingen jaarlijks gezamenlijke trainingen waarbij het onder controle brengen van diverse blow-out scenario's wordt geoefend.

11

Wat zijn de financiële consequenties indien de meest verstrekkende risico's van gaswinning op of bij Terschelling optreden?

12

Is Tulip Oil in staat om deze risico's financieel te dragen? Heeft Tulip Oil genoeg eigen vermogen om milieuschade te vergoeden?

Antwoord op de vragen 11 en 12

Op basis van het Burgerlijk Wetboek is de exploitant van een mijnbouwwerk aansprakelijk voor onder meer de schade die ontstaat door uitstroming van delfstoffen als gevolg van de aanleg of de exploitatie van dat werk. Hoewel het risico op milieuschade en de gevolgen voor het milieu door calamiteiten bij gaswinning aanzienlijk kleiner zijn dan bij oliewinning, zijn uiteraard ook mijnbouwactiviteiten in het kader van de gaswinning niet vrij van ieder risico. Voorafgaand aan de start van de activiteit dient voldoende zeker te zijn dat een vergunninghouder voldoende financiële capaciteit heeft om te kunnen voldoen aan alle financiële verplichtingen ter zake van de eventueel voor hem uit de desbetreffende mijnbouwactiviteiten voortvloeiende aansprakelijkheden. Daartoe zal ten tijde van de verlening van de winningsvergunning zowel door mij als vergunningverlener alsook door Energiebeheer Nederland (hierna: EBN) uit hoofde van haar deelneming in de vergunning een toets plaatsvinden op de financiële draagkracht van de aanvrager. Een gebrek aan financiële mogelijkheden is op grond van de Mijnbouwwet een grond om de aangevraagde winningsvergunning te weigeren. Als deze vergunning eenmaal verleend is, dan kan intrekking ervan worden gerechtvaardigd door een wijziging in de financiële mogelijkheden van de vergunninghouder. Zo nodig kunnen risico beperkende maatregelen worden voorgesteld in de vorm van verzekeringen of financiële zekerheden.

13

Wie wordt verantwoordelijk voor schademeldingen en afhandeling?

Antwoord

Indien deze gaswinning doorgang zal vinden, dan zal Tulip Oil verantwoordelijk zijn voor de afhandeling van eventuele schademeldingen.

14

Wat is naar uw inschatting het winbare volume van het gasveld bij Terschelling?

15

Hoeveel zou winning van dit gas de schatkist opleveren uitgaande van de huidige gasprijs?

Antwoord op de vragen 14 en 15

Tulip Oil gaat uit van een winbaar gasvolume van circa 2 tot 5 miljard m³. In hoeverre dit reëel is, wordt momenteel getoetst door mijn adviseurs TNO en EBN, op basis van de door Tulip Oil ingediende winningsvergunningaanvraag. Aangezien de economische winbaarheid vooralsnog niet is vastgesteld – dat is namelijk pas het geval bij verlening van de aangevraagde winningsvergunning – kan ik hierover in dit stadium geen uitspraken doen.

16

Participeert Energiebeheer Nederland in het gasveld bij Terschelling?

Antwoord

Ja, EBN participeert in de huidige opsporingsvergunning. EBN adviseert mij momenteel over de economische winbaarheid van het gas op basis van de door Tulip Oil ingediende winningsvergunningaanvraag. Op basis van deze informatie zal EBN ook zelf een besluit nemen over het wel of niet participeren in deze winningsvergunning.

H.G.J. Kamp
Minister van Economische Zaken